

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202653
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4218202653.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci žalobcu: D. T. T., X. u. X.-X., XXXX D., C., zastúpený: Mgr. Michal Zeman, advokát, Medená 18, Bratislava, vykonávajúci advokáciu v združení Advokátska kancelária Zárecký Zeman, so sídlom Bratislava, Medená 18, proti žalovanému: osoba, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV T k XX.XX.XXXX, o zaplatenie 83,57 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 13C/31/2018-42 zo dňa 13. marca 2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcu doručené Okresnému súdu Komárno dňa 24.05.2018 v znení doplnenie doručeného súdu dňa 28.01.2019.

1.2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 129 ods. 1, 2, 3, § 133 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

1.3. V odôvodnení uviedol, že žalobca podal na Okresný súd Komárno dňa 24. 05. 2018 podanie, ktoré podľa jeho obsahu možno považovať za žalobu. Keďže toto podanie žalobcu trpelo nedostatkami (neobsahovalo riadne označenie žalovaného), bez odstránenia ktorých nemožno v konaní pokračovať, súd uznesením č. k. 13C/31/2018-24 zo dňa 11.01.2019 vyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov podania v lehote 10 dní od doručenia uznesenia. Zároveň uviedol, ako je potrebné doplnenie a opravu podania vykonať. Predmetné uznesenie bolo doručené žalobcovi dňa 18.01.2019. Žalobca doplnil podanie dňa 28.01.2019, pričom uviedol, že žalovaného v podanej žalobe označil nezameniteľným spôsobom, a to ako osobu, ktorá bola ku konkrétnemu dátumu držiteľom motorového vozidla s R. T Z objektívnych dôvodov nie je schopný žalovaného označiť inak, nakoľko údaje o žalovanom sú uvedené v evidencii vozidiel, ktorá však nie je verejne prístupná. Podľa názoru žalobcu označenie žalovaného tak, ako je uvedené v podanej žalobe je dostatočné a o zistenie konkrétnych údajov držiteľa predmetného motorového vozidla požiadal súd. Mal za to, že pokiaľ súd na jeho žiadosť nezistí a neoznami mu údaje z evidencie vozidiel za účelom identifikácie žalovaného, zo strany súdu by mohlo dôjsť k odňatiu práva na spravodlivosť. Taktiež by tým porušil princípy Civilného sporového poriadku, ako aj Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca vytkol súdu, že prípadným odmietnutím žaloby by ochraňoval protiprávne konanie žalovaného a že neexistujú dôvody na odmietnutie podania. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky, ktorý riešil obdobnú situáciu a konštatoval, že takýto postup súdov predstavuje odňatie spravodlivosti. Taktiež poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/13/2018-45 zo dňa 28.02.2018, z ktorého vyplýva, že označenie „držiteľ motorového vozidla s

určitým EČV k určitému dňu“ je v súlade s § 133 CSP a že súd je povinný poskytnúť žalobcovi súčinnosť a získať údaje o žalovanom. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi sa v súdom stanovenej lehote nepodarilo odstrániť vady podania, ktoré bolo podľa obsahu žalobou, nakoľko neoznačil stranu sporu, proti ktorej žaloba smeruje spôsobom, ako to vyžaduje ustanovenie § 133 Civilného sporového poriadku. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 26.03.2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07, na ktorý žalobca poukazoval v podanej žalobe uviedol, že tento riešil situáciu, keď žalobca označil osobu žalovaného menom, priezviskom a EČV, a teda bolo možné spoľahlivo odlíšiť osobu žalovaného, keďže ide o údaje vedúce k presnej identifikácii osoby. Navyše súd prvej inštancie lustráciou v jej prístupných databázach zistil, že držiteľom motorového vozidla EČV: T dňa XX.XX.XXXX, nebola fyzická osoba. Ak je stranou sporu právnická osoba, je potrebné ju v podanej žalobe označiť názvom, prípadne obchodným menom, sídlom a identifikačným údajom, pričom pri právnickej osobe zákon nepripúšťa označenie strán sporu iným identifikačným údajom. Keďže žalobca na výzvu súdu svojím podaním zo dňa 28.01.2019 neodstránil vady podania v stanovenej lehote tak, ako mu bolo uložené uznesením č. k. 13C/31/2018-24 zo dňa 11.01.2019, keď žalovaného neoznačil v súlade s ustanovením § 133 ods. 2 CSP, a pre tento nedostatok podania nie je možné v konaní pokračovať, súd jeho podanie v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami odmietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol toto uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že súd mu svojím uznesením a formalistickým prístupom odmietol prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a poukázal aj na niektoré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. On disponuje údajmi o žalovanom, na základe ktorých je možné uskutočniť jednoduchú identifikáciu žalovaného. Tým, že súd má možnosť jednoduchým dopytom zistiť od štátneho orgánu údaje o žalovanom, a túto možnosť nevyužije a namiesto toho odmietne žalobu, protiprávne obmedzí žalobcovi právo na prístup k súdu, lebo takéto konanie nevedie k žiadnemu legitímnemu cieľu a už vôbec tu neexistuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a legitímnym cieľom. Právo na prístup k súdu je významnejšia zásada ako zásada kontradiktórnosti. Súd mu vytkol, že neoznačil riadne osobu žalovaného, no on v skutočnosti žalovaného označil nezameniteľným spôsobom ako osobu, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV T k XX.XX.XXXX, pričom z objektívnych dôvodov nie je schopný ho bližšie identifikovať, lebo nemá o ňom žiadne iné bližšie údaje. Tieto údaje o žalovanom sú uvedené v evidencii vozidiel podľa § 111 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o cestnej premávke“), v ktorej je žalovaný evidovaný ako držiteľ predmetného motorového vozidla s EČV T Táto evidencia však nie je verejne prístupná. Súd konal v rozpore s princípmi CSP, najmä s princípom vyjadreným v čl. 2 ods. 1 CSP. Žalovaný sa dopustil protiprávneho konania na subjektívnych právach žalobcu a žalobca podľa súdu nemá žiadnu možnosť brániť sa proti takémuto útoku na jeho práva. Súdu vyplýva povinnosť poskytnúť mu právnu ochranu a za tým účelom zistiť z evidencie vozidiel údaje o žalovanom v zmysle § 113 ods. 1 zákona o cestnej premávke v nadväznosti na ustanovenie § 190 CSP, podľa ktorého je každý povinný na požiadanie súdu bezodkladne písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie súdu. Je neprípustné, aby štát neumožnil získať žalobcovi údaje o osobe, ktorá porušila subjektívne práva žalobcu, hoci štát vie, kto je touto osobou. Ak právna úprava (mimo súdneho konania) neumožňuje získať takéto údaje o porušiteľovi, je povinnosťou štátu a jeho prostredníctvom povinnosťou súdu poskytnúť žalobcovi súdnu ochranu proti takejto osobe. Súd mu odmietol poskytnúť právnu ochranu, hoci túto možno poskytnúť jednoduchým spôsobom. Evidencia vozidiel ako informačný systém verejnej správy je už dlhšiu dobu prepojená na ústredný portál verejnej správy, ku ktorému majú súdy prístup. Označenie žalovaného ako držiteľa motorového vozidla s určitým evidenčným číslom k určitému dňu teda nie je možné považovať za nedostatočné označenie, pre ktoré by súd nemohol konať. Fyzickú osobu možno označiť akýmkoľvek identifikačným údajom a podstatné je, aby ju tieto údaje nezameniteľným spôsobom identifikovali. Nie je správne tvrdenie súdu, že fyzická osoba musí byť vždy označená menom, priezviskom, dátumom narodenia a adresou pobytu, lebo ide o obligatórne náležitosti. Postačí, ak je fyzická osoba označená len niektorými údajmi, ktoré ju stotožňujú (napr. aj bez dátumu narodenia, resp. označenie menom, priezviskom a rodným číslom); rovnako ako v prípade údajov o tom, že žalovaný je osoba, ktorá je držiteľ motorového vozidla s EČV P k XX. 9. XXXX. V odvolaní žalovaný poukázal aj na ustanovenia čl. 3 a čl. 4 CSP, na nález Ústavného súdu Českej republiky z 26.03.2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07, ktorý riešil obdobnú situáciu s konštatovaním, že takýto postup súdov predstavuje odňatie spravodlivosti, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/13/2018 zo dňa 28.02. 2018. Podľa neho ak súd nechcel bez ďalšieho automaticky získať údaje o žalovanom, mal túto žiadosť posúdiť ako návrh na zabezpečenie dôkazu pred začatím konania podľa § 345 CSP. Označenie oboch strán sporu podľa § 132 CSP sa vyžaduje výlučne pre žalobu, no nie aj

pre návrh na vykonanie zabezpečovacieho opatrenia; pre tento návrh sa vyžadujú náležitosti podľa § 127 ods. 1 CSP, ktoré splnené boli. Tým, že súd prednostne nevykonal zabezpečenie dôkazu, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

3. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Zároveň odvolací súd aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd posúdil napadnuté uznesenie v tomto prípade ako vecne správne tak vo výroku ako aj v jeho odôvodnení. Pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

4. Podľa § 133 ods. 1 CSP fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

5. Podľa § 133 ods. 2 CSP právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

6. V ustanoveniach § 132 až 136 CSP sú vymenované náležitosti žaloby tak, že žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania podľa § 127 ods. 1 CSP. Žalobca teda musí označiť súd, ktorému je žaloba určená, musí označiť osobu, ktorá žalobu podáva, označiť, ktorej veci sa týka a čo sa ňou sleduje, označenie strán (§ 132 ods. 1, § 133, § 134, § 135, § 136 CSP), ktorými sú žalobca a žalovaný, pričom na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať aj viac subjektov. Fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Tieto náležitosti označenia fyzickej osoby platia aj pre fyzické osoby nepodnikateľov, aj pre fyzické osoby podnikateľov. Iným identifikačným údajom tiež môže byť číslo občianskeho preukazu, cestovného dokladu, rodné meno a iné. Zmyslom tohto ďalšieho identifikátora je totiž jednoznačná identifikácia a zabránenie zameniteľnosti s inou osobou. Pri interpretácii ustanovenia § 133 ods. 1 CSP, napríklad pri uplatnení nárokov z porušenia mimozmluvných povinností, keď žalobca nemusí disponovať údajom o dátume narodenia a ani iným identifikačným údajom žalovaného, je potrebné postupovať tak, aby nedošlo síce prípustným, no formálnym postupom k odopretiu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu. V súdnej praxi ostáva problematické vyriešenie definície pojmu „iný identifikačný údaj“, t.j. akceptovanie ako náležitosti žaloby aj uvedenie takého identifikačného údaja, ktorý by si pre identifikáciu žalovaného, ktorý je fyzickou osobou, vyžiadal potrebu ďalšieho dokazovania. Súd môže odmietnuť žalobu podľa § 129 ods. 3 CSP z dôvodu nedoplnenia dátumu narodenia alebo iného identifikačného údaja ako obligatórnej náležitosti žaloby len vtedy, ak pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať. Právnická osoba sa v žalobe vždy označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené. Ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná. Ak bol žalobcom v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať, pričom z iných častí žaloby zjavne vyplýva, že smeruje proti štátu, súd vyzve žalobcu na odstránenie vady žaloby spočívajúcej v jej nezrozumiteľnosti z dôvodu neurčitosti (obdobne nález Ústavného súdu SR z 12. januára 2017 sp. zn. II. ÚS 675/2016). Ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu. Žalobca musí v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, 2 CSP), ktoré musí byť zrozumiteľné a z ktorých je zrejmé, aké právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva si žalobca žalobou uplatňuje a na základe akých skutočností. Zároveň v žalobe opíše skutok (skutkový dej), na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, t. j. musí vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Zároveň musí označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 CSP) a uviesť svoj žalobný návrh (§ 132 ods. 1 CSP), tzv. petit, ktorý musí byť jasný a zrozumiteľný, inak má podanie vadu spočívajúcu v nezrozumiteľnosti, čo zakladá postup súdu podľa § 129 CSP. Žaloba musí byť podpísaná [§ 127 ods. 1 písm. e) CSP] a musia byť k nej pripojené navrhované dôkazy (§ 132 ods. 3 CSP), ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Datovanie žaloby už nie je uvedené ako povinná všeobecná náležitosť podania.

7. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že žalobca dňa 24.05.2018 podal na súd prvej inštancie podanie vo veci samej, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému na zaplatenie sumy 83,57 Eur a trov konania. Žalovaného označil ako osobu, ktorá bola ku dňu XX.XX.XXXX držiteľom motorového vozidla s EČV (evidenčným číslom vozidla): T Dôvodom označenia žalovaného týmto údajom bola skutočnosť, že nemal možnosť zistiť osobné údaje o držiteľovi motorového vozidla, pretože zákon o cestnej premávke mu neumožňuje prístup do evidencie vozidiel, lebo v ustanovení § 113 presne vymedzuje, komu sa údaje z evidencie vozidiel poskytujú. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, ktorým odmietol podanie žalobcu, odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 133 ods. 1, 2 a § 129 ods. 1, 2, 3 CSP, pričom uviedol, že žalovaným nie je podľa jeho zistenia fyzická osoba, a keďže žalobca na výzvu súdu svojím podaním zo dňa 28.01.2019 vady podania v stanovenej lehote podľa § 133 ods. 2 CSP neodstránil, nie je možné pre tento nedostatok v konaní pokračovať a je daný dôvod na odmietnutie žaloby.

8. Z uvedeného zistenia súdu prvej inštancie nesporne vyplynulo, že držiteľom predmetného žalobcom označeného motorového vozidla je právnická osoba, ktorú bol žalobca povinný podľa § 133 ods. 2 CSP obligatórne označiť názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným údajom, ak bolo pridelené. Odvolací súd konštatoval, že žalobca sa vo svojom odvolaní na túto skutočnosť vôbec nezameral a nijako sa nevyjadroval, lebo vo svojej podstate namietal najmä to, že súd z dostupných registrov vôbec neskúmal, kto je vedený ako držiteľ predmetného motorového vozidla, čo sa však nezakladá na pravde. S ohľadom na obsah spisu je v tomto prípade zrejmé, že nebol daný dôvod na posudzovanie toho, či žalobca dostatočným spôsobom, ktorý by zodpovedal procesnému ustanoveniu, označil žalovaného, ktorý bol fyzickou osobou. Žalobca v tomto smere náležitosti označenia žalovaného nerozlišoval. Súd prvej inštancie totiž vo svojom uznesení v bode 5. odôvodnenia jasne uviedol svoje zistenie, že držiteľom vozidla nebola fyzická osoba. To znamená, že podľa zistenia súdu prvej inštancie držiteľom označeného motorového vozidla bola nesporne právnická osoba, pri ktorej zákon striktné vyžaduje označenie názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené (§ 133 ods. 2 CSP). S ohľadom na to úvahy žalobcu prednesené v odvolaní (bod 3. tohto odôvodnenia) odvolací súd považoval za právne irelevantné, vrátane jeho tvrdení o povinnosti súdu posúdiť jeho podanie ako návrh na zabezpečenie dôkazu alebo dôkazného prostriedku podľa § 345 CSP. Z toho dôvodu jeho odvolanie odvolací súd nepovažoval za opodstatnené.

9. S ohľadom na uvedené odvolací súd urobil záver, že súd prvej inštancie, ktorý po predchádzajúcej výzve na odstránenie väd podania odmietol podanie žalobcu tak, ako je to uvedené vyššie v bode 1., postupoval správne a v súlade s ustanoveniami procesného predpisu. Vzhľadom na to odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie. Odvolací súd k dôvodom odvolania žalovaného v súvislosti s označovaním žalovaného v žalobe v závere poznamenáva, že k danej problematike označovania žalovaného údajmi podľa § 133 až § 135 CSP zaujal už právny názor aj Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení sp. zn. 8Cdo/68/2017 zo dňa 29.02.2019, a to tak, že označenie žalovaného ako osobu, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s konkrétnym evidenčným číslom ku konkrétnemu dňu, neumožňuje identifikáciu osoby v zmysle § 133 až § 135 CSP tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 a § 134 CSP.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému (nestotožnenému) žalovanému voči procesne neúspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože mu v odvolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).